

"Mahzen-i mucizat ve mucize-i kübrâ-yı Ahmediye (a.s.m.) olan Kur'ân-ı Hakîm-i Mu'cizü'l- Beyanın hadsiz vücuh-u i'câzındankırka yakın vücuh-u i'câziyeyi Arabî risalelerimde ve Arabî Risale-i Nur'da ve İşârâtü'l-İ'câz namındaki tefsir,.. " İzahı?

"Mahzen-i mucizat ve mucize-i kübrâ-yı Ahmediye (a.s.m.) olan Kur'ân-ı Hakîm-i Mu'cizü'l- Beyanın hadsiz vücuh-u i'câzından kırka yakın vücuh-u i'câziyeyi Arabî risalelerimde ve Arabî Risale-i Nur'da ve İşârâtü'l-İ'câz namındaki tefsirimde ve geçen şu yirmi dört sözlerde işaretler etmişiz. Şimdi, onlardan yalnız beş vechini bir derece beyan ve sair vücuhu içlerinde icmâlen derc ederek ve bir mukaddime ile onun tarif ve mahiyetine işaret edeceğiz."(1)

Kur'an, kitap olarak adeta mucizeler mahzeni gibidir ve aynı zamanda Hazreti Peygamber Efendimiz (asv)'in göstermiş olduğu en büyük mucizedir. Kur'an içindeki bu mucizeler **yedi külli** ve **kırk vecihle** mucize şeklinde tespit ve tahlil edilmiştir.

Kur'an'nın yedi yönü ile mucize olması ve kırka yakın mucizeleri göstermesi Risale-i Nurlarda kati bir şekilde izah ve ispat edildiği için, tafsilatını oraya havale ederek biz sadece başlıklar halinde o yedi ve kırk mucizeyi şu şekilde takdim ederiz:

KUR'AN'IN YEDİ KÜLLİ VECH-İ İ'CÂZİ:

- 1. Lâfzındaki fesahat-i harikası**
- 2. Nazmındaki cezalet-i harikası.**
- 3. Câmiiyet-i harikulâdesi**
- 4. Derece-i i'cazda belâgat-i Kur'âniye**
- 5. Üslûp ve îcâzındaki câmiiyeti**
- 6. İhbârât-ı gaybiyesi**
- 7. Fezlekesi ve meseleleri özetlemesi.**

Ayrıca Kur'an içinde kırka yakın mucizeler ilmi bir titizlikle tespit ve tayin edilmiştir. **Şöyle ki:**

- 1. Mânâsındaki belâgatı**
- 2. Nazmın cezaleti**
- 3. Hüsn-ü metaneti**

-
4. Üslûplarının bedâati
  5. Garipliği
  6. Müstahsenliği
  7. Beyanının beraati
  8. Fâik ve Üstünlüğü
  9. Safveti
  10. Maânîsinin kuvveti
  11. Lâfzının fesahati
  12. Selâseti
  13. Lâfzındaki câmiyeti
  14. Mânâsındaki câmiyeti
  15. İlmindeki câmiyeti
  16. Mebâhisindeki câmiyeti
  17. Üslûp ve îcâzındaki câmiyeti
  18. Üslûb-u Kur'ân'ın cem'iyeti (bir tek sûre veya ayet, kâinatı içine alan bahr-i muhit-i Kur'ânîyi içine alır.)
  19. Âyât-ı Kur'âniye'nin câmiyeti. ("İstediğin her şey için, Kur'ân'dan her ne istersen al")
  20. İ'câzkârâne îcâzı. (Kâh olur ki, uzun bir silsilenin iki tarafını öyle bir tarzda zikreder ki, güzelce silsileyi gösterir.)
  21. Câmi' ve hârıktır
  22. Makâsıd-ı câmiyeti
  23. Maânî-i câmiyeti
  24. Esâlib-i câmiyeti
  25. Letâif-i câmiyeti
  26. Mehâsin-i câmiyeti
  27. Mesâil-i câmiyeti
  28. Maziye ait ihbârât-ı gaybiyesi
  29. İstikbale ait ihbârât-ı gaybiyesi
  30. Hakaik-ı îlâhiye'ye dair ihbârât-ı gaybiyesi
  31. Hakaik-ı kevnîye'ye dair ihbârât-ı gaybiyesi
  32. Umur-u uhrevîye'ye dair ihbârât-ı gaybiyesi
  33. Kur'ân'ın şebâbeti
  34. Tabakat-ı beşerin hususi hisse-i fehmi
  35. Heyet-i mecmuasında râik bir selâset
  36. Fâik bir selâmet
  37. Metin bir tesanüd
  38. Muhkem bir tenasüp
  39. Meziyet-i i'câziye
  40. Temsilat-ı kur'aniye.

"Kur'ân, şu kitab-ı kebir-i kâinatın bir tercüme-i ezeliyesi, ve âyât-ı tekviniyeyi okuyan mütenevvi dillerinin tercüman-ı ebedîsi."

Yukarıdaki cümleyi de nümune olarak izah edelim: İnsan soyut akli ile kainatın hal diliyle bize verdiği mesajları idrak ve ihata edemiyor. Bunun en güzel ve somut delili; insan aklının mahsulü olan felsefenin hakikatleri anlamak ve anlatmaktaki aciziyetidir. İnsanlığın düşünce tarihine baktığımız zaman, hiçbir felsefi ekol, kainatın dilini çözümleyememiştir. Yani kainatta verilmek istenen mesaj ve maksatları keşfedememiştir. Edenler de kıyısından köşesinden, bazı kırıntılarını tespit edebilmişlerdir ki, bu da insanlık için yeterli değildir. Felsefi doktrinlerin insanlık tarafından denenip, işe yaramadığı ve insanlığı saadete ulaştıramadığı tecrübe ile sabittir.

İnsanlığın bu acizliğinden, bu çaresizliğinden dolayıdır ki; Allah, peygamberler ve kitaplar göndererek, kainatın dilini ve maksatlarını, insanlığa çözümleyip takdim etmiştir. Bu İlahi kitaplar içinde de, kainatı bütünü ve derinliği ile en güzel ve en mükemmel izah ve tercüme eden Kur'an-ı Kerim'dir.

Nasıl ki, dilini bilmediğimiz bir turist karşısında aciz ve çaresiz kalıp, bir mütercime ihtiyaç hissediyor isek; aynı şekilde kainat ve içindekiler de dilini bilmediğimiz bir turist gibidir. Onun dilini anlamak için bir tercümana ihtiyacımız vardır. Turistin diline tam hakim ve vakıf olmayan bir tercüman, maksadı ve mesajı tam ifade edemediği gibi; kainatın diline hakim ve vâkıf olmayan filozoflar da kainatın maksatlarını ve mesajlarını insanlığa bildiremezler. Bu yüzden insanlık, kainatın diline vâkıf ve hâkim olan Kur'an'ın tercüme ve tefsirine muhtaçtır.

Mesela; kainat içinde ölüm bir mesaj, bir kelimedir. **İnkarcı filozoflar,** bu mesajı ve kelimeyi, yokluk ve hiçlik olarak tercüme ediyorlar. Kur'an ise ölümü daimi ve baki bir alemin bir başlangıcı ve bir geçiş noktası olarak tercüme ve tefsir ediyor. **Kur'an-ı Kerim;** insanlık ölüm ile yokluğa ve hiçliğe gitmiyor, bilakis ebedi bir aleme ebedi yaşamak için sevk ediliyor, diyerek, insanlığın aciz ve çaresiz kalbine bir merhem, bir ilaç oluyor. Maddecî felsefe; tercüme özürülü bir rehber iken, Kur'an-ı Kerim; hakiki ve şaşmaz bir mütercim ve rehberdir.

Ezeli tercüman tabirinde şöyle ince bir nükte vardır; insanın kafa feneri hükmünde olan akli; ancak maddi alem üzerinde hareket edebiliyor. Hatta maddi alemin uzak noktalarına da ulaşamıyor. Halbuki alemler, sadece bu maddi alemle kayıtlı ve sınırlı değildir. Allah'ın mülkünde insan aklının anlamakta zorlanacağı çok alemler ve noktalar vardır. İnsan aklının bu alemleri ve noktaları çıplak akli ile yani vahyin yardımı olmadan anlaması ve ihata etmesi mümkün değildir.

Halbuki vahiy; Allah'ın ezeli ilminden süzülüp gelen bir rehber olmasından dolayı, değil kainatı, Allah'ın bütün mülkünü kuşatacak ve ihata edecek bir mahiyettedir. Demek varlık olgusunu bütünü ile tarif ve tasvir etmek; ancak vahye mahsus bir özelliktir. İşte bu nokta **ezeli ve ebedi tercüme** şeklinde ifade ediliyor. Kur'an'ın bir ucu maddi alemde iken, diğer ucu Vacibü'l-Vücut olan Allah'ın Zat-ı Akdesi ve sıfatlarındadır. Böyle ihatalı bir kelama karşı, insanın kafa feneri hükmünde olan salt aklını ileri sürüp kibirlenmesi, gerçekten komik ve acınacak bir durumdur.

Evet, insanlığın saadet ve mutluluğu; semavi mesaj olan Kur'an'ın hükümlerine ittiba ile mümkündür. İnsanların kafasından çıkan vehimli çürük iplere sarılmak, insana saadet ve mutluluktan çok, bela ve sıkıntı getirir.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Beşinci Söz](#).